

Handläggare
Ylva Kuylenstierna
Telefon: 08-508 240 89

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2020-06-11

Uppdrag att utreda frågor om social dumpning i Skärholmen

Svar på skrivelse från Socialdemokraterna

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått i uppdrag att bereda en skrivelse från Socialdemokraterna. Skribenterna önskar få uppgifter om förvaltningens förhållningssätt gentemot social dumpning i staden.

Förvaltningen bedömer att stadens riktlinjer utgår från frivillighet och självbestämmande. Syftet med insatser som ekonomiskt bistånd till depositionshyra är att erbjuda stöd för den enskilda att finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna och tar hänsyn till bostad, arbete och fritid. Förvaltningens arbete för att motverka hemlöshet är i linje med stadens riktlinjer.

Förvaltningen har ett Bo-team som stödjer enskilda med osäkra boendeförhållanden till ett stadigvarande boende. Bo-teamets arbete följer de interna rutinerna *Vägen till eget boende*. Bo-teamets arbete kännetecknas av klienternas delaktighet i utformningen av stödinsatserna och långsiktiga lösningar som beaktar ett helhetsperspektiv. Förvaltningen bedömer att rutinerna har bidragit till ökad rättssäkerhet i arbetet för att motverka hemlöshet och social dumpning.

Bakgrund

Skärholmens stadsdelsnämnd gav den 27 februari 2020 förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Socialdemokraterna. Skrivelsen berör social dumpning i Skärholmen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för socialtjänst och fritid.

Ärendet

Skrivelsen berör social dumpning i Skärholmen. Skribenterna önskar få uppgifter om stadens riktlinjer och dess tillämpning i Skärholmen gällande fenomenet social dumpning. Skribenterna önskar även få svar på vilka verktyg och insatser som används inom Skärholmens stadsdelsförvaltning för att motverka social dumpning.

Skribenterna önskar få svar på hur Skärholmens stadsdelsförvaltning förhåller sig till fenomenet social dumpning och huruvida det förekommit fall av social dumpning från eller till Skärholmen.

Skribenterna föreslår att förvaltningen ska utreda om social dumpning går i linje med stadens policy att erbjuda ekonomiskt stöd för att förmå människor som saknar bostad att flytta till andra delar av landet. Det föreslås att om svaret på denna fråga är ja, att förvaltningen ska utreda var och vem som har fattat detta beslut.

Synpunkter och förslag

Stadens riktlinjer för att motverka hemlöshet

Stockholmsregionen står inför en utmaning gällande bostadsbrist. Socialtjänsten har ett viktigt uppdrag att stötta enskilda i vägen till ett tryggt boende, inte minst barnfamiljer.

Enligt stadens riktlinjer är socialtjänstens mål att den enskilda ska kunna leva ett självständigt liv. Inriktningen för arbetet ska vara att frigöra och utveckla individens egna resurser. Varje individ har själv ansvar för sitt liv och socialtjänsten ska inte ta över den enskildas ansvar. Frivillighet och självbestämmande ska vara vägledande i kontakten med den enskilda.

Stadens riktlinjer fastslår att socialtjänstens verksamhet ska präglas av helhetssyn och kontinuitet. Den enskildes sociala situation och de svårigheter som personen upplever ska ses i förhållande till den sociala miljön. Hänsyn ska tas till den enskildes situation när det gäller arbete, bostad och fritidsaktiviteter. Socialtjänsten ska sträva efter att finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna i den enskildes situation.

Enligt stadens riktlinjer är utgångspunkten för bedömning av skälig kostnad för boende och boendestandard vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att bekosta sig. Behovsprövningen ska omfatta både den enskildes faktiska kostnad, behov av boende och bostadsstorleken.

Det finns i riktlinjerna inte något krav på att klient ska tacka ja till erbjudande av lägenhet i andra delar av landet för att få ekonomiskt bistånd. Regeringsrätten fastslog i RÅ 2004: 130 att ekonomiskt bistånd inte kan avslås enbart med hänvisning till att klienten tackar nej till boende i andra delar av landet. Om en klient uppfyller kraven på en skälig levnadsnivå bör klientens ställningstagande i en så grundläggande fråga som byte av bostadsort respekteras. Regeringsrätten fastslår att insatser alltid skall utformas tillsammans med den enskilde.

Stadens riktlinjer fastslår att bistånd i form av depositionshyra är avsedd att hjälpa klienter att uppnå en trygg tillvaro. Enligt stadens riktlinjer ska deposition och förskottshyra i huvudregel inte beviljas men en individuell prövning måste alltid göras. Vid särskilda skäl kan bistånd till depositionshyra beviljas till exempel på grund av bostadslöshet och skulder. Utgångspunkten är om biståndet behövs för att tillförsäkra den sökande en skälig levnadsnivå och vilka andra möjligheter personer har att ordna boende.

Enligt Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020–2025, kan socialtjänsten ge bistånd till olika typer av boendeinsatser för personer som befinner sig i hemlöshet och som av olika anledningar inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. Vilken typ av bistånd som kan bli aktuellt är avhängigt av om en person bedöms ha speciella svårigheter att på egen hand tillgodose sitt behov av boende eller inte. En gemensam utgångspunkt för samtliga insatser är att de ska vara individuellt anpassade och utgå från den enskildes rätt till självbestämmande.

Förvaltningen bedömer mot bakgrund av ovan att stadens riktlinjer utgår från frivillighet och självbestämmande. Den enskildes ställningstagande gällande byte av bostadsort respekteras alltid. Insatser som ekonomiskt bistånd till depositionshyra bedöms utifrån individuella förutsättningar. Syftet är att erbjuda stöd för att den enskilde ska finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna genom att ta hänsyn till bostad, arbete och fritid. Förvaltningens arbete för att motverka hemlöshet är i linje med stadens riktlinjer.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningens arbete för att motverka hemlöshet

Förvaltningen har sedan 2018 drivit ett Hemlöshetsprojekt där fokus är barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden. Under hösten 2019 bildades ett Bo-team vars huvudsakliga syfte är att hantera

boendefrågan och stötta enskilda med osäkra boendeförhållanden till ett stadigvarande boende.

Bo-teamet har tillsammans med enheten för Ekonomiskt bistånd upprättat rutinerna *Vägen till eget boende*. Av rutinerna framgår förvaltningens ansvar för att arbeta med bostadslösa på ett rättssäkert sätt och motverka social dumpning. I rutinerna står brukaren i fokus och arbetssättet kring bostadssökande går ut på att arbeta motiverande med klient.

Enligt rutinerna Vägen till eget boende remitterar socialsekreteraren ärenden till Bo-teamet utifrån behov av stöd och bostadssökande. Socialsekreteraren och bolots från Bo-teamet träffar klienten gemensamt för att kartlägga klientens behov av boende kopplat till sin sociala situation. Bolots tipsar om hur klient kan söka boende på egen hand och erbjuder ytterligare stöd vid önskemål. Kontakt med bolots är frivillig.

Klientens behov styr matchningsarbetet och specifika önskemål beaktas utifrån klientens sociala situation, och i synnerhet om barn finns med i hushållet. Bolots matchar boende utifrån de behov som klienten har och agerar som en länk mellan hyresvärd och klient.

Bo-teamet arbetar aktivt för att erbjuda bostadslösa stöd att hitta ett stadigvarande boende. Bo-teamets arbete kännetecknas av klienternas delaktighet i utformningen av stödinsatserna och långsiktiga lösningar som beaktar ett helhetsperspektiv. Förvaltningen bedömer att rutinerna Vägen till eget boende har bidragit till ökad rättssäkerhet i arbetet för att motverka hemlöshet och social dumpning

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har sedan 2018 prioriterat arbetet med målgruppen barnfamiljer med osäkra boendeförhållanden och i synnerhet ensamstående kvinnor med barn. Insatserna omfattar bland annat uppföljning, motiverande samtal, systematiska barnkonsekvensanalyser och barnsäkring av hotell-och vandrarhem som erbjuds till barnfamiljer.

Förvaltningen bedömer att prioriteringen av målgruppen ensamstående kvinnor med barn som saknar stadigvarande bostad är väsentlig för att uppnå de jämställdhetspolitiska delmålen. I synnerhet delmålet att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor gällande ekonomisk försörjning och självständighet.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Anna Toll
Avdelningschef

Bilagor

1. Skrivelse social dumpning i Skärholmen från Socialdemokraterna.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2020-05-13
Anna Toll, Avdelningschef	2020-05-12